

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIE-1276/10-E

Název kontrolované osoby: **Základní škola Pardubice, Josefa Ressla 2258**

Sídlo: Josefa Ressla 2258, 530 02 Pardubice

IČO: 46 496 921

Identifikátor: 600 096 106

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: PaedDr. Světlanou Diveckou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Statutární město Pardubice

Místo inspekční činnosti: Josefa Ressla 2258, 530 02 Pardubice

Termín inspekční činnosti: 22. – 26. listopad 2010

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti prováděné na základě § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zejména

- zjišťování a hodnocení personálních podmínek poskytovaného vzdělávání (§ 164 odst. 1 písm. c) a e) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- zjišťování a hodnocení materiálních podmínek poskytovaného vzdělávání (§ 29 odst. 1 a 2 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- zjišťování a hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání nadaných žáků (§ 17 odst. 1 a 2 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (§ 5 odst. 1 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)

Aktuální stav školy

Základní škola je úplná, ve školním roce 2010/2011 má v 19 třídách celkem 410 žáků. Její kapacita 520 žáků je využita přibližně z 80 %. V minulých letech měl počet žáků klesající tendenci. Letos se poprvé meziročně zvýšil, a to o 17 žáků. Pro žáky nejmladších ročníků je zřízena školní družina. Stravování zajišťuje vlastní školní jídelna.

Výuka v letošním školním roce je v 1. - 4. ročníku a ve všech ročnících 2. stupně vedena podle Školního vzdělávacího programu ZŠ Pardubice, Josefa Ressla 2258 „Škola pro vzdělání, sport a kulturu“ (ŠVP), v 5. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola. Chlapci i dívky se studijními předpoklady a se zájmem o matematiku mají na 2. stupni možnost zařazení do tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (aktuálně 84 žáků). Pro žáky pohybově nadané (výhradně chlapce) jsou určeny třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na lední hokej (aktuálně 55 žáků). Zajištění jejich sportovní přípravy je předmětem smlouvy o spolupráci s HC Eaton Pardubice, a. s. Tři žáci plní povinnou školní docházku v zahraničí a jeden žák je cizí státní příslušník. Škola integruje šest žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).

Pedagogický sbor tvoří 31 vyučujících, z toho je devět mužů. Dvě učitelky nemají vysokoškolské vzdělání, míra kvalifikovanosti je cca 94 %. Součástí vedení školy je vedle ředitelky a její zástupkyně i výchovná poradkyně, která je současně metodikem prevence sociálně patologických jevů. V jedné třídě 1. stupně působí asistentka pedagoga. Školní psychologka dochází do školy jednou za tři týdny.

Významná změna v životě školy nastala k 1. srpnu 2009, kdy nastoupila do funkce nová ředitelka školy. V průběhu školního roku 2009/2010 proběhla rekonstrukce pláště budovy, postupně dochází k vylepšování vnitřního prostředí a modernizaci materiálního vybavení (např. výměna osvětlení, nový žákovský nábytek, obnova učebnic).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Rodiče a žáky škola dlouhodobě oslovuje svou profilací, klidným prostředím sídliště, dobrou dostupností prostřednictvím městské hromadné dopravy i širokou paletou mimoškolní zájmové činnosti. Vzdělávací nabídku prezentuje především na školních internetových stránkách www.zsjres.cz, kde mají rodiče možnost seznámit se i s postupem při zařazování žáků do tříd s rozšířenou výukou. Ředitelka při přijímacím řízení postupuje ve shodě s platnými právními předpisy.

Organizace vzdělávání odpovídala ustanovením školského zákona, umožňovala realizaci vzdělávacích programů. Učební plány byly naplňovány. Žáci na 1. stupni pracovali samostatně i ve skupinách, učitelé respektovali jejich osobní pracovní tempo, pro rychlejší byl většinou připraven další úkol. Žáci projevovali zájem o výuku, vyjadřovali své myšlenky, aplikovali získané poznatky. Činnosti měly srozumitelná zadání a jasně stanovená pravidla. Průběh vyučovacích hodin pozitivně ovlivňoval klidný přístup vyučujících. Rozvoj klíčových kompetencí byl komplexní, rovnoměrný.

Na 2. stupni byl aktivizující způsob vyučování spíše výjimkou. Žákům zde byly ve větší míře nové poznatky předkládány hotové, což zvláště ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů bylo málo efektivní. Ve sledovaných hodinách žáci měli minimální prostor pro samostatné vyhledávání informací, výběr vhodných řešení, formulování svých názorů. Uplatňované metody rozvíjely paměť žáků, málo podporovaly jejich tvořivé a logické myšlení. Dle vyjádření ředitelky školy v mnoha hodinách v průběhu školního roku spočívá činnost často jen na žácích, kteří řeší problémové úkoly,

pracují s textem, prezentují své výsledky. Ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy organizace práce odpovídala možnostem žáků. Ti byli dostatečně aktivní, velmi dobře spolupracovali s vyučujícími. Ve všech sledovaných hodinách bylo motivujícím prvkem propojení učiva s reálným životem, jakož i vhodně uplatněné mezipředmětové vztahy. Individuální přístup k žákům byl sporadický, občas nebyla patrná ani kontrola pochopení učiva, shrnutí a zopakování. Podpora výuky didaktickými pomůckami a materiálními zdroji byla většinou dostačující, prostředky ICT byly zapojeny ojediněle. V hodinách tělesné výchovy byly činnosti efektivně organizovány k zapojení všech přítomných žáků, jejich cílem bylo vzbudit u žáků zájem o tělesná cvičení, o zvyšování fyzické zdatnosti a zařazení pohybové aktivity do svého životního stylu.

Ve výchovně vzdělávacím procesu na 2. stupni byly rozvíjeny především kompetence k učení, sociální a personální, méně pak k řešení problémů. V tělesné výchově učitelé vedli žáky ke spolupráci a přizpůsobivosti, k uvědomělému dodržování pravidel, řešení sportovních situací a k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví. Vzdělávací proces je průběžně doplňován různými akcemi (např. návštěvy divadla, vystoupení pro mateřské školy a pro denní stacionář Slunečnice), které podporují utváření čtenářské a sociální gramotnosti. Sociální gramotnost je prohlubována i v rámci činnosti žákovského parlamentu, který funguje od předešlého školního roku a umožňuje žákům aktivně se podílet na organizaci chodu školy. Řada jeho podnětů již byla realizována (jídelníček, logo školy, akce pro žáky).

V průběhu výuky byli žáci hodnoceni slovně i známkou. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení bylo zaznamenáno výjimečně. Při analýze žákovských prací z českého jazyka (diktáty a vlastní srovnávací prověrky žáků 2. stupně) byla zjištěna velmi přísná klasifikace, dlouhodobě scházel rozbor příčin neúspěchu jednotlivých tříd, nebyla přijímána následná opatření. Při letošním podzimním testování Scio byly v českém jazyce výsledky 9. ročníku nadprůměrné, byly lepší než výsledky 70 % zúčastněných škol. Z analýzy celkového prospěchu žáků vyplývá zanedbatelný podíl neprospívajících, což koresponduje s faktem, že do tříd s rozšířenou výukou jsou žáci vybíráni dle svých schopností.

S výsledky vzdělávání jsou zákonní zástupci seznamováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, s pedagogy je mohou konzultovat v rámci třídních schůzek i při individuálních návštěvách školy. Příčiny selhávání jednotlivých žáků řeší vyučující individuálně, ve spolupráci s rodiči a odborníky. Reedukační péče, poskytovaná v době mimo výuku integrovaným žákům se SVP, je vhodně organizována i pro žáky s lehkou formou vývojových poruch učení. Pro všechny žáky, potažmo rodiče a pedagogy, škola zakoupila přístup na internetový portál s testy (např. pro volbu povolání, paměťové), kde si žáci mohou ověřovat své schopnosti a předpoklady.

Zpětnou vazbou o kvalitě vzdělávání je zapojení žáků do různých soutěží a olympiád. K největším úspěchům patří 1. místo v krajském kole soutěže v programování či 1. místo v okresním kole Olympiády v českém jazyce a výborná umístění ve sportovních turnajích. V okresních kolech Matematické a Fyzikální olympiády obsadili žáci 2. a 3. místa. Dva nejúspěšnější žáci byli oceněni představiteli města při vyhlášení nejlepších žáků pardubických základních škol. O dění ve škole informují veřejnost žáci i učitelé v Resslerovském zpravodaji, který je vydáván čtyřikrát ročně ve spolupráci se sponzorem.

Škola vede žáky k ochraně přírody a dodržování zásad pobytu v krajině. Zdravý vývoj žáků podporují ozdravné pobyty, škola v přírodě, zájmové sportovní aktivity. Bezpečnosti je věnována pozornost zvláště v rovině seznamování žáků s jejími pravidly a se zásadami ochrany zdraví. V realitě výchovně vzdělávacího procesu však byly prvky bezpečnosti občas opomíjeny (např. v hodinách tělesné výchovy žáci cvičili s náramky, řetízky

a prstýnky, necvičící žáci byli v době výuky bez dozoru v šatně mimo tělocvičnu). Počet úrazů se přes tyto rezervy nezvyšuje, jejich evidence je vedena. Prevence sociálně patologických jevů je směřována především do jednotlivých vyučovacích předmětů. Dopraveně bezpečnostní prevence je zajišťována ve spolupráci s městskou policií.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací program byl zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Pro třídy s profilací je diferencován v učebních plánech, učební osnovy jsou vesměs totožné. Výuka se liší hloubkou probíraného učiva v jednotlivých předmětech. Ze zápisů v třídních knihách, ze shlednutých hodin a z další předložené dokumentace bylo zjištěno, že v některých třídách 2. stupně není splněno učivo zeměpisu uvedené pro daný ročník školním vzdělávacím programem. Některé kapitoly nebyly zařazeny vůbec, nebo byly přesunuty do jiného ročníku či byly odučeny dvakrát ve dvou po sobě jdoucích ročnících.

Ve vedení dokumentace byly zjištěny částečné nedostatky (neúplné nebo chybné údaje v třídních výkazech, katalogových listech), které byly v průběhu inspekční činnosti v převážné míře odstraněny.

Ředitelka školy se postupně seznamuje s řídicími mechanismy, rozvíjí své manažerské dovednosti, snaží se o vytvoření plně funkčního kontrolního systému. Malá provázanost plánovacích a hodnotících procesů se odrazila v obecném zpracování vlastního hodnocení školy, kde zejména chybí opatření k zefektivnění vzdělávání. Delegování pravomocí a úkolů na ostatní pedagogické pracovníky je účelné. Záznamy z jednání pedagogické rady dokladují, že s ní ředitelka projednává aktuální záležitosti týkající se vzdělávání i důležité dokumenty.

Pedagogický sbor je dle slov ředitelky po částečné generační výměně opět ustálen. Některé předměty jsou vyučovány bez odpovídající odbornosti, na kvalitě vzdělávání se však tato skutečnost negativně neodráží. Rezervy jsou v účasti na akcích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, do nichž se zapojuje jen část vyučujících. Učitelům chybí například informace a zkušenosti s moderními metodami a formami výuky, s hodnocením a sebehodnocením žáků. Výchovná poradkyně zajišťuje žákům a jejich rodičům poradenskou pomoc v oblasti profesní orientace, úzce spolupracuje se školní psychologem, zabývá se záležitostmi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zajišťuje kontakt se školskými poradenskými zařízeními a dalšími subjekty.

Škola má pro většinu vyučovacích předmětů odpovídající prostory se standardním vybavením pro realizaci vzdělávacích programů. Výjimkou je zázemí pro tělesnou výchovu. Její výuka probíhala v tělocvičně školy nebo v její oddělené části – tzv. malé posilovně. Pro žáky je zde k dispozici k hygienické očištění pouze u jedné šatny u tělocvičny jedno umyvadlo zvlášť pro dívky a pro chlapce, umývárna se sprchami v prostoru zcela chybí. U druhé šatny, umístěné mimo tělocvičnu (v suterénu), je pouze základní vybavení pro odložení svršků. Součástí tělocvičny je dobře vybavená nářadovna. Pro některé vyučovací hodiny je využíváno také hřiště u školy. Žáci sportovních tříd mají v rámci tělesné výchovy sportovní hokejovou přípravu pod vedením trenérů na zimním stadionu. Vnitřní prostředí tříd i společných prostor školy bylo většinou podnětné. Zvláště na 1. stupni je využíváno k názorné podpoře výuky. Škola není bezbariérová.

Spolupráci se zřizovatelem hodnotí ředitelka jako velmi dobrou a vstřícnou. V minulém školním roce financoval celkovou rekonstrukci pláště budovy. Při škole funguje

rodičovská rada, která se pravidelně před třídními schůzkami schází s vedením školy a zprostředkovává předání aktuálních informací zákonným zástupcům. Finančně také přispívá žákům na různé akce (např. škola v přírodě, lyžařský kurz, Den dětí). Školská rada plní povinnosti vyplývající z právních předpisů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Předností školy je profilace, která oslovuje široké spektrum žáků a rodičů.

Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání ředitelka školy dodržuje právní předpisy, v rámci výchovně vzdělávacího procesu škola respektuje principy rovného přístupu.

Škola má pro svoji činnost zajištěny nezbytné prostorové i materiální podmínky, které v rámci výuky přiměřeně využívá. Negativem je nedostatečné hygienické zázemí u tělocvičny.

Škola podporuje zdravý fyzický a psychický vývoj žáků. Rezervy se objevily v dohledu nad žáky při výuce tělesné výchovy. Preventivní program umožňuje předcházet sociálně patologickým jevům. Škola vytváří příznivé klima pro vzájemné vztahy.

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Sledovaná výuka rozvíjela především kompetence k učení, sociální a personální, méně komunikativní kompetence a k řešení problémů. V hospitovaných hodinách byly uplatňovány převážně tradiční metody a formy práce, založené na prioritní roli pedagogů. Výuka zeměpisu nebyla v některých třídách vedena podle ŠVP. K rozvoji osobnosti žáků přispívají různé doplňující aktivity, výrazným pozitivem je široká nabídka zájmových útvarů.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. ledna 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků

- v oblasti bezpečnosti žáků při výuce tělesné výchovy (§ 29 odst. 2 školského zákona),***
- v oblasti materiálních podmínek pro tělesnou výchovu (§ 29 odst. 1 školského zákona),***
- v oblasti poskytování vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem (§ 3 odst. 3 školského zákona).***

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 20. prosince 2010

(razítko)

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková, v. r.

Mgr. Věra Rečlová, školní inspektorka

Mgr. Věra Rečlová, v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Mgr. Olga Příhodová, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Pardubicích dne 7. ledna 2011

(razítko)

PaedDr. Světlana Divecká

PaedDr. Světlana Divecká, v. r.

Připomínky ředitelky školy

-

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina (úplné znění) ze dne 30. června 2010
2. Rozhodnutí Školského úřadu Pardubice o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 2153/2000, ze dne 31. 10. 2000
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3 314/2007-21, ze dne 14. března 2007
4. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 13 414/2009-21, ze dne 22. června 2009
5. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Pardubice, Josefa Ressla 2258 ze dne 1. června 2009
6. Smlouva o spolupráci se Sportovním klubem HC EATON PARDUBICE, a.s. ze dne 2. září 2009
7. Školní vzdělávací program ZŠ Pardubice, Josefa Ressla 2258 „Škola pro vzdělání, sport a kulturu“ platný od 1. září 2007, aktualizace provedena k 1. 9. 2009
8. Vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2
9. Učební plán pro 5. ročník - školní rok 2010/2011
10. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2010/2011
11. Třídní výkazy, katalogové listy - školní rok 2010/2011
12. Třídní knihy - školní rok 2010/2011
13. Školní řád platný od 7. října 2009
14. Klasifikační řád platný od 7. října 2009
15. Plán práce ze dne 31. srpna 2010
16. Plán DVPP ze dne 15. dubna 2010
17. Přehled vzdělávání ve školním roce 2010/2011
18. Rozvrh dozorů 2010/2011
19. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí k základnímu vzdělávání – školní rok 2009/2010
20. Rozhodnutí ředitelky školy o přestupu žáka – školní rok 2009/2010
21. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2010/2011
22. Koncepce rozvoje školy ze dne 10. března 2009
23. Minimální preventivní plán ZŠ J. Ressla Pardubice - školní rok 2010/2011
24. Výroční zprávy za školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
25. Vlastní hodnocení školy za období: 2007-08, 2008-09, 2009-10
26. Záznamy z pedagogických rad – školní roky 2008/2009, 2009/2010 a 2010/2011
27. Zápisy z jednání školské rady - školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
28. Kniha úrazů s posledním záznamem ze dne 15. října 2010
29. Revizní zpráva, č. 18/X/2010, o kontrole tělocvičného náradí ze dne 27. října 2010

30. Řád tělocvičny a sportovního areálu ze dne 1. září 2010

31. Osnova poučení o bezpečnosti – žáci ze dne 1. září 2010

Zpracoval

V Pardubicích dne 20. prosince 2010

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková, v. r.

Převzal

V Pardubicích dne 7. ledna 2011

PaedDr. Světlana Divecká, ředitelka školy

PaedDr. Světlana Divecká, v. r.